opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 14 (XV) Nr. 7
Warszawa, Lipiec 1936

W dniu 1 września r. b. drużyny harcerzy stają do startu trzyletniego wyścigu pracy!

Rozkaz Naczelnictwa Z. H. P. L. 13 z dnia 15 czerwca 1936.

I. Odznaczenia.

N. za zasługi dla Harcerstwa nadaje odznakę „Za Zasługę“ następującym osobom: Czermakowej Stefanji, Dziedzicowej Marji (Z. O. Pomorski), kier. Kędzierskiemu Stanisławowi, Mościckiej Stanisławie, płk. Turkowskiemu Marjanowi (Z. O. Wołyński).

N. nadaje odznakę „Dwudziestopięciolecia Z. H. P.“ w grupie członków współdziałających: ś. p. Pankowi Kazimierzowi (Z. O. Pomorski).

II. Patron

N. zatwierdza płk. Lisa - Kulę jako patrona ośrodka żeglarskiego nad Naroczą.

III. Zarządy Okręgów.

N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O., zwalniając jednocześnie dotychczasowy:

Z. O. Lubelskiego: Przewodniczący — płk. dypl. Iwanowski Stefan, I Wiceprzewodniczący — kur. Lewicki Stanisław. II Wiceprzewodniczący — dyr. Moniewski Tadeusz, Skarbnik — dyr. Niżyński Kazimierz, Z-ca Skarbnika — prof. Nalepa Stanisław, Sekretarz — hm. Senatorski Dymitr, Z-ca Sekretarza — hm. Jedlewska Kamila, Kier. Wydz. K. P. H. — płk. Czapliński Emil, Kier. Komisji Wydaw. — radca Wyszkowski Władysław, Referent prasowy — kpt. Kwiatkowski Wawrzyniec, K-tka Chor. Harcerek — hm. Błeszyńska Róża, K-t Chor. Harcerzy — hm. Kozłowski Tadeusz, Członkowie Z. O. — ks. K. Gostyński, Z. Kruszewska, dr. J. Walczak, M. Gawrońska, Fr. Lis, T. Korolko, E. Domański, W. Krzewski, J. Aftanas.

Z. O. Pomorskiego: Przewodniczący — ppłk. Klementowski Stanisław, I Wiceprzewodniczący, Okr. Kierownik K. P. H. — dyr. Porębski Jan, II Wiceprzewodnicząca — Preibiszowa Anna, Sekretarz — hm. Rudnicki Aleksander, Skarbnik — dyr. Stachowicz Józef, Komendantka Chorągwi Pomorskiej Harcerek — hm. Luśniakówna Jadwiga, Komendant Chorągwi Pomorskiej Harcerzy — hm. Cieplik Tadeusz, Członkowie: starościna Łącka Irena, inż. Buczkowa Zofja, mjr. Piątkowski Ludwik, dyr. Preibisz Stefan, nacz. Grzanka Wiktor, insp. Adamowicz Leon, inż. Buczek Józef, płk. Saloni Roman, por. Ratajczak Stanisław, ks. dr. Łęgowski Władysław — Kapelan Okręgu Pomorskiego, hm. Kowalski Jarosław, mgr. Bzdęga Stefan.

Sekretarz Generalny ZHP.
Józef Sosnowski hm.

Przewodniczący ZHP.
dr. Michał Grażyński

Rozkaz Naczelniczki Harcerek i Naczelnika Harcerzy

Zatwierdza się 2 konkursy fotograficzne: 1) „Fotografujmy Architekturę“, opracowany przez Sekcję Harcerską przy Zakładzie Architektury Polskiej i Historji Sztuki Politechniki Warszawskiej, i 2) „Wszyscy Fotografujemy“, opracowany przez Referat Fotograficzny Naczelnictwa Z. H. P. i Wydział Obozów i Turystyki Głównej Kwatery Harcerzy.

Jednocześnie podaje się do wiadomości 2 kwestjonarjusze: 1) „Krzyże przydrożne w Augustowskiem“ i 2) „Budownictwo i zdobnictwo wiejskie“.

Naczelniczka Harcerek
Jadwiga Wierzbiańska hm.

Naczelnik Harcerzy
Antoni Olbromski hm.

Konkurs p. t. »Fotografujemy Architekturę«

ogłoszony przez Sekcję Harcerską przy Zakładzie Architektury Polskiej i Historji Sztuki Politechniki Warszawskiej.

Konkurs ma za zadanie propagandę i zwrócenie uwagi szerokich mas Harcerstwa na piękno form budownictwa i sztuki ludowej z którą spotykamy się na szlakach naszych wędrówek i obozów.

1) Na Konkurs należy nadsyłać cykl zdjęć wg. nast. tematów:

a) Budownictwo sakralne (Kościół, Cerkiew, Bóźnica i Kaplica),

b) Najciekawsza typowa chałupa we wsi,

c) Budynki gospodarcze,

d) Zdobnictwo i strój mieszkańców.

Na powyższy cykl składa się minimum 8 zdjęć po 2 na każdy temat (Można nadsyłać więcej).

Wszystkie zdjęcia muszą dotyczyć jednej wsi lub osady.

Zdjęcia z tematów b i c pożądane aby były z tej samej zagrody.

2) 3 najlepsze komplety zostaną nagrodzone.

3) Aby umożliwić wykorzystanie zdjęć w wypadku niewykonania całego cyklu pozwala się nadsyłać nawet pojedyńcze zdjęcia na tematy podane w p .1.

Zdjęcia te będą rozpatrzone w drugiej klasyfikacji na **„Najlepsze i najładniejsze zdjęcia“**. W klasyfikacji tej wezmą także udział zdjęcia nadesłane w cyklach.

4) 3 „najlepsze i najładniejsze zdjęcia“ zostaną nagrodzone.

5) Jako nagrody przewidziane są ciekawe i bogato ilustrowane książki z zakresu Architektury i Sztuki polskiej.

Wybór będzie dokonany w porozumieniu z autorem nagrodzonej pracy, aby dobrać nagrodę do jego zainteresowań.

6) Prócz 6-u nagród przewiduje się większą ilość premij, które udzielane będą Chorągwiami w zależności od jakości i ilości nadesłanych prac.

O ile prace nadesłane przez daną Chorągiew są dobre, wtedy przyznaje się tym pracom premje, mniej więcej 1 premja na 5 prac.

Premje otrzymują najlepsze prace w tej Chorągwi.

Udział w Konkursie

7) Udział w Konkursie mogą brać udział: drużyny, zastępcy i pojedyńczy harcerze.

Sąd Konkursowy

8) W skład Sądu Konkursowego wchodzą: Kierownik Zakładu Arch. Pol. Prof. Dr. O. Sosnowski, Kierownik Sekcji Sztuki Ludowej i Bud. Wiejskiego Z. A. P., Przedstawiciel Sekcji Harcerskiej Z. A. P., Referentka obozów Głównej Kwatery Harcerek, Kierownik Wydziału Obozów i Turystyki G. K. Harcerzy hm. St. Lange.

9) Prace te nadsyłać należy pod adresem:

Sekcja Harcerska przy Zakładzie Arch. Polskiej, Warszawa, Koszykowa 55.

Na odwrocie fotografji winno być podane godło autora, nazwa wsi i tematu sfotografowanego.

Do zdjęć należy dołączyć zaklejoną kopertę wewnątrz, której będzie podane nazwisko, adres i o ile autorem jest pojedyńczy harcerz — wiek autora.

Koperta powinna być podpisana tem samem godłem, którem są podpisane prace.

10) **Terminy.**

Prace należy nadsyłać do dnia 15 października 1936 r.

Sąd Konkursowy zbierze się i rozstrzygnie Konkurs do dnia 1 listopada 1936 r.

Wyniki zostaną podane w Wiadomościach Urzędowych.

Autorzy prac nagrodzonych otrzymają osobne zawiadomienia.

Wielki konkurs fotografji obozowej pod hasłem »Wszyscy fotografujemy«

Referat fotograficzny Nacz. Z. H. P. i Wydział Obozów i Turystyki Głównej Kwatery Harcerzy rozpisuje Wielki Konkurs fotograficzny na zdjęcia obozowe.

Warunki konkursu

1. Do konkursu mogą stawać drużyny, zastępy, oraz indywidualnie harcerki i harcerze.

2. Tematem zdjęć są fragmenty życia obozowego.

3. Uczestnicy konkursu winni nadsyłać przynajmniej 3 różne zdjęcia, odbite na papierze nocnym, błyszczącym, na odwrocie należy dać opis zdjęcia, datę, miejscowość oraz godło. (W osobnych, dołączonych, zaklejonych kopertach, opatrzonych tym samym godłem, podać nazwę drużyny, lub zastępu, oraz nazwisko i adres fotografującego.

4. Zdjęcia należy przesyłać do Referatu Fotograficznego Nacz. Z. H. P. do dnia 15 września 1936 roku. (Dla ułatwienia pracy prosimy o nadsyłanie zdjęć możliwie jaknajwcześniej).

5. Jako nagrody za najlepsze zdjęcia przyznane będą:

a) Aparaty fotograficzne,

b) Kilkanaście książek p. t. Podręcznik fotografji amatorskiej dra T. Cyprjana, wydanego przez Spółkę Wydawniczą „Pion“ pod protektoratem Pol. Tow. Fotograficznego.

c) Albumy do wklejania fotografji.

Sąd Konkursowy.

W skład Sądu Konkursowego wchodzą: dh. dh.: Sosnowski Józef, Lange Stanisław, Kannówna Marja, Kreczmar Jerzy, Wiśniewski Zenon.

Wyniki Konkursu.

7. Wyniki Konkursu podane będą w „Wiadomościach Urzędowych“ i w „Kręgu Wodzów“ (ewent. w **„Skrzydłach“).** Autorzy prac nagrodoznych otrzymują osobne zawiadomienia.

»Krzyże przydrożne w Augustowskiem«

Kwestjonarjusz dla harcerek i harcerzy, jadących w okolice Augustowa.

Okolice Augustowa obfitują w zabytkowe krzyże żelazne lub drewniane, z krzyżykami żelaznemi na ramionach. Porobienie obserwacyj w tym zakresie przyczyni się do postępu badań nad miejscową sztuką ludową.

Sekcja harcerska przy Zakładzie Architektury Polskiej i Historji Sztuki wzywa Druhny i Druhów do opracowania następującego zagadnienia:

Odszukać na danym odcinku wszystkie krzyże przydrożne i nanieść je na mapę.

W tym celu:

a) drużyna (zastęp) zaopatruje się w mapę 1:100.000,

b) obiera na niej rejon kilku km², który ma zbadać i obrysowuje go na mapie.

c) dokładnie bada obrany teren, znacząc na mapie miejsca, gdzie się krzyże znajdują (nie należy opuścić żadnego).. .

Każdy krzyż winien być narysowany lub sfotografowany i opatrzony przynajmniej jednym wymiarem (np. wysokość). Należy wpisać odpowiedni numer na rysunku, czy fotografji i na mapie.

d) po skończonym obozie drużyna (zastęp) przesyła zebrane materjały do Zakładu Arch. Polsk. i Hist. Szt. Warszawa, Koszykowa 55, Sekcja Harcerska, podając swój dokładny adres.

Prace zostaną przez Zakład zaopinjowane. Opija będzie opublikowana w pismach harcerskich.

Budownictwo i zdobnictwo wiejskie

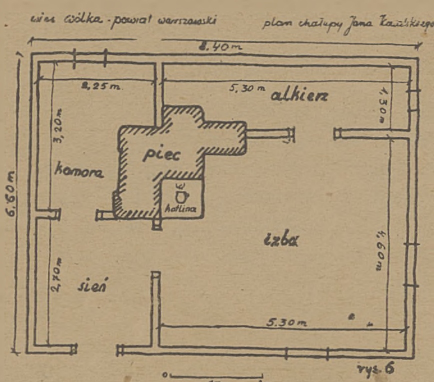
Kwestjonarjusz dla obozów i wędrówek harcerskich.

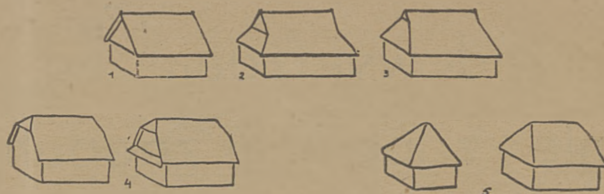
Cała Polska obfituje w ciekawe i piękne zabytki budownictwa i sztuki ludowej, których badanie stanowi poważną dziedzinę nauki.

Obozy i wędrówki harcerskie, przenikając w najgłębsze zabytki kraju, mogą w dużym stopniu przyczynić się do tych badań przez: 1) ustalenie zasięgu (umiejscowienia) pewnych typów czy elementów budownictwa, 2) odkrywanie i zanotowanie ciekawych objektów, umożliwiających potem naukowe ich opracowanie. Do prac proponowanych należy więc podchodzić z całą sumiennością, spostrzegawczością i dokładnością harcerską, aby dały one jak najlepszy wynik.

Odpowiedzi na kwestjonarjusz zostaną oddane do zaopinjowania i zadecydowania o dalszem ich użytkowaniu Zakładowi Architektury Polski i Historji Sztuki w Warszawie. Opinja ta będzie opublikowana w pismach harcerskich.

Drużyna obiera, jako teren badań, wieś (jedną, lub parę sąsiednich). Może odpowiedzieć na wszystkie

punkty kwestjonarjusza, lub wybrać jeden z nich (np. „Dachy“, „Plan budynku“ i t. d.). Notuje nazwę wsi, powiatu, województwa

I. Dachy.

A. Dach jest elementem charakterystycznym, stanowi o bryle budynku, mówi o wielu cechach życia mieszkańca. Istnieje kilka typów dachów:

1. szczytowy — rys. 1.
2. półszczytowy — rys. 2.
3. dymnikowy — rys. 3,
4. naczółkowy — rys. 4.
5. brogowy — rys. 5.

Policzyć i podać ilość dachów według powyższych typów we wsi, a) w grupie budynków mieszkalnych, b) w grupie budynków gospodarskich.

B. Pokrycie dachu jest zależne od materjału, dostępnego dla mieszkańców, tradycji danej okolicy i t .p.

Dachy mogą być kryte słomą, trzciną, gontem, dranicami (deskami), dachówką, blachą, papą, eternitem i t. p. Policzyć dachy, kryte poszczególnemi materjałami a) w grupie budynków mieszkalnych, b) w grupie budynków gospodarskich.

Obserwacje punktów A i B wypełnić podaniem, jakiemi dachami są kryte budynki najstarsze, a jakiemi najnowsze.

II. Plan budynku.

Narysować z podaniem wymiarów plany najstarszej i najnowszej chałupy we wsi.

Sposób narysowania planu objaśnia rysunek 6. Zaznaczyć należy wszystkie otwory (okna, okienka, drzwi) i obrysować piec.

Dowiedzieć się od gospodarzy i napisać nazwy poszczególnych części chałupy (izba, żarna, izbedka, komora, alkierz i t. p.).

III. Konstrukcja ścian.

Wieś buduje głównie z materjałów, które się znajdują w najbliższej okolicy.

Opisać możliwie najdokładniej, podając grubość ściany, z czego są wzniesione ściany budynków: a) mieszkalnych, b) gospodarskich. Mogą być ściany z belek drewnianych, z chróstu i gliny, cegły, kamienia i t. p.

Zaznaczyć, czy ściany są bielone od zewnątrz i od wewnątrz, czy mają tynk (wyprawę), czy bez tynku.

IV. Zdobnictwo.

Najwierniejszem zarejestrowaniem elementów zdobniczych jest sfotografowanie ich.

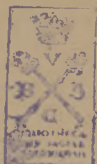
Fotografujemy zdobione części chaty, jak: szczyt drzwi, obramienie okienne. Także wnętrze chaty, ławę, skrzynie, strój i t. p. Podajemy nazwisko właściciela chałupy, dowadujemy się, kto wykonał dane przedmioty.

V. Różne.

Narysować lub sfotografować narzędzia gospodarskie (socha, żarna, kadzie do mleka), zamki drewniane, studnie i t. p.

Narysować lub sfotografować krzyże lub kapliczki przydrożne.

Po skończonym obozie drużyna przesyła zebrane materjały do Zakładu Architektury Polskiej i Historji Sztuki — Warszawa, Koszykowa 55 — Sekcja Harcerska, podając swój adres.

Prenumerata roczna 2 zł., numer pojedyńczy 20 gr.

Wydawca: „Wiadomości Urzędowych": Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Mgr. Józefa SOSNOWSKIEGO

Redaktor: Mgr. JÓZEF SOSNOWSKI | Sekretarz Redakcji: ROMAN BIELECKI.

Druk. „LECH" Warszawa, Koszykowa 33